

Wekerle halotti maszkja.

Wekerle Sándor.

Megdöbbenést és gyászt váltott ki a keservekben elfásult keblekből is a hatalmas tölgy kidőlése, a sikerekben és eredményekben leggazdagabb magyar államférfi halála. Elhallgat a pártoskodás, elülnek a szenvedélyek a mélyes gyászban, s ime egyik vagyunk abban az érzésben, hogy sokat és pótolhatatlant veszítettünk.

Wekerle Sándor az ország halottja, s ideiglenesen diszsihrhelybe fektetik a kerepesi temetőben. A nagy gyászpompa hétfőn délután lesz a tudós Akadémiából, a mely régebben sietett a kiváló politikust tiszteletbeli tagjai közé választani. Olyan hatalmas lesz utolsó útja, a mily fényes és ragyogó volt pályafutása.

A magyar szabadelvűség hatalmas oszlopának feledhetetlen vonásait a halottas ágyon örökölte meg rajzolóművészeink, s most bemutatathatjuk az elköltözött vonásait azoknak is, a kiknek lelkében az élő nagy Wekerle Sándor kitörölhetetlenül élni fog.

Az utolsó napok.

Wekerle Budán, a Győri-ut 17. szám alatt lévő Erzsébet-kórház-szanatórium pavillonjában feködött. Az első emelet 16-os számú teremben volt a betegágya. A veterán politikus egy nagy kétágyas szobában töltötte itt életének utolsó napjait. Réz-ágyban feködött, mellette hált éjszakánként egyik fia. Az ősz Wekerle csak ritkán kelt fel beteg-ágyából, nem sétált, inkább egy, a szobában lévő bőrfotelen pihengetett. A betegség két nappal előttről vált tragikussá, a mikor is Wekerle professzorai konstataáltak, hogy a betegségben komplikációk álltak be, ugyanis váratlanul a nagy beteg mellhártyája alatt újabb tályog keletkezett. Erős láz és nagy fájdalmak voltak ennek a betegségnek tünetei. Feltétlen és azonnali orvosi beavatkozást igényelt volna ez a váratlan komplikáció, a mit azonban végrehajtani nem lehetett, miután a beteg szivgyengesége miatt nem állotta volna ki. Az alkonyati órákban az ősz politikus elvesztette eszméletét. Családjá a betegágy körül volt, mikor kiszívott.

A temetés.

Wekerle Sándor temetése hétfőn, 29-én délután félnyolc órakor lesz a Magyar Tudományos Akadémia előcsarnokából. A holttestet ideiglenesen a főváros által felajánlott diszsihrhelyre temetik a Kerepesi-úti temetőben. Az eddigi megállapodások szerint az egyházi besztertelést a hercegprímás helyett, a ki megjelenésében akadályozva van, valószínűleg Batthyány Vilmos gróf érsek fogja végezni. A temetésen a kormány tagjai testületileg fognak megjelenni és a gyászbeszédet Bethlen

István gróf miniszterelnök mondja, majd pedig a székesfőváros nevében Sipőcz Jenő polgármester fogja a halottat elbucsztatni. A Magyar Tudományos Akadémia gyászát Balogh Jenő tolmácsolja. Az Országos Kaszinó nevében Töry Gusztáv, a Curia elnöke méltatja az elhunyt érdemeit. A miniszterelnökség és a tisztviselői kar részéről Bárczy István miniszteri tanácsos mond bucsuztatót. A kormány koszorút helyezett Wekerle Sándor ravatalára a következő felirással: Wekerle Sándor emlékének a magyar királyi kormány. A miniszterelnökség tisztviselői kara a következő felirású nemzetiszínű szalaggal ellátott koszorút helyezte az elhunyt államférfi ravatalára: *Wekerle Sándornak — halás kegyelettel a magyar királyi miniszterelnökség.*

A család a következő gyászjelentést adta ki:

Özvegy Wekerle Sándorné parnói Molnár Gizella egy saját, mint gyermekei: Sándor és neje esáki Geist Mária Lujza, gyermekeik: Lili, Gizella, Antoinette, Georgina és Alexa; Géza és neje, kézdívásárhelyi Vásárhelyi Erzsébet, valamint az összes rokonság nevében mély fájdalommal jelenti, hogy hön szeretett férje, a legjobb apa, nagyapa és rokon, Wekerle Sándor belső titkos tanácsos, volt magyar királyi miniszterelnök és országgyűlési képviselő, a Szent István-rend gyémántokkal ékesített nagykeresztese, a Magyar Tudományos Akadémia tiszteletbeli tagja, Budapest székesfőváros és számos magyar város díszpolgára stb. folyó évi augusztus 26-án este háromnegyed nyolcz órakor a hajdóklók szentségének felvétele után csendesen elhunyt. A megboldogult hült temetést folyó hó 29-én, hétfőn, délután félnyolc órakor fogjuk a Magyar Tudományos Akadémia előcsarnokában a római katolikus anyaszentegyház szertartása szerint besztertelteni és a kerepesi temetőben ideiglenesen elhelyezni. Áldás és béke poraira. Az egész-tesél gyászmeiszeáldozat a megboldogult lelki üdvéért ez évi augusztus hó 30-án, kedden, délelőtt 10 órakor a budavári koronázó főtemplomban fog az Egek Urának bemutatni.

Wekerle és Budapest.

Emlékezzünk régiekről...

Huszonöt esztendeje, hogy Wekerle első ízben lett Magyarország miniszterelnöke. Két évig kormányzott s a magyar közéletben és politikában két évtizeden át vibrált a hatása. Azalatt a rövid idő alatt, a mig a kormány élén állott, korszakalkotó reformokat vitt keresztül, egyensúlyba hozta az ország háztartását, folyamatba vezette a valutarendezést, arannyal telt kincstárt hagyott az ország rendelkezésére, Magyarországból jogállamot csinált s a monarchia hatalmát első rangra emelte.

S nem utolsó sorban világvárossá kezdte varázsolni Budapestet. Mert a főváros fejlődési történetében az első Wekerle-kabinet maradó, mély nyomokat hagyott. Hisz az a korszak volt az, a mikor a Wekerle-féle reformok a társadalom minden rétegét mozgásba hozták, a mikor a kiesnyes kérdések elmosódtak s minden erő a nagy és korszakos alkotások létesítésére irányuló nemes versenyre kelt.

A ki a nyolczvanas évek vége felé uralkodott viszonyokra még emlékszik, tudja, hogy a főváros szövevé-

nyes közigazgatásában minden ügy megfeneklett és az adminisztráció lassúsága a fontosabb ügyek elintézését huzta-halasztotta. Szinte közmondásossá vált akkor a fővárosi adminisztráció képtelen állapota. A Wekerle-kabinet szinte egy csapásra megszüntette a tartáhatatlan állapotokat. Beállt a fővárosnál is a reform, a munka korszaka. Megoldatlan, éveken át huzódó kérdések gyors megoldásra jutottak. A vízvezeték, mely azelőtt állandóan napirenden volt, arról lekerült; általános csatornahálózat építése kezdődött, a mi a járvány-statisztikát kedvezőbbre terelte. A vásárcsarnokok alapjait Wekerle idejében rakták le. Építeni kezdték a földalatti vívmest.

Különösen három égető kérdés foglalkoztatta azelőtt a főváros lakosságát: az Újépület megvidtása, a Károly-kaszárnya megvétele és városbázzá alakítása és a gellérthegyi Csitadella lebontása. Wekerle megoldotta mind a három kérdést a főváros nagyobb anyagi megterhelése nélkül.

Wekerle alatt kerültek a törvényhozás elé a vámházi és eskütéri hidak építése, valamint a Kossuth Lajos-utcának a Dunáig való meghosszabbítására vonatkozó javaslatok, a melyek törvénynyé válván, Budapest egyszeriben eljutott fejlődésének legszebb korszakához. A Képzőművészeti Múzeum létesítése szintén az ő nevéhez fűződik s az ipar és kereskedelem a fővárosban ő alatta bontotta ki leghatalmasabban szárnyait.

Hogy a főváros mennyire méltatta Wekerle ez érdemeit, mi sem bizonyítja jobban, mint az a tény, hogy bukását megelőző héten, tehát a mikor már tudva volt, hogy távozik, Budapest őt díszpolgárává választotta s Ráth Károly főpolgármester úgy ünnepelte akkor Wekerlet, mint a ki aranybetűkkel írta be nevét a főváros történetébe. (b. m.)

A kegyelet.

A királyi közigazgatási bíróság teljes ülést tartott ma volt első elnökének, Wekerle Sándor dr.-nak elhunyt alkalmából. Benedek Sándor másodelnök meleg szavakkal emlékezett meg az elhunyt államférfi hazafias és bírói érdemeiről.

Az Országos Kaszinó rendkívüli választmányi gyűlésen foglalkozott megalapítójának, Wekerle Sándornak halálával. Ma délután 5 órakor összeült választmányi ülést Thöry Gusztáv, a magyar kir. Curia elnöke nyitotta meg. Meleg szavakkal emlékezett meg az elhunyt igazgatójának az Országos Kaszinó megalapítása, valamint 38 éven keresztül szakadatlan vezetése körül szerzett hervadhatatlan érdemeiről.

A részvét.

Horthy Miklós kormányzó részvétáviratot írt Wekerle Sándor özvegyéhez. Részvétáviratot intéztek még a gyászoló özvegyhez a kormány nevében Bethlen István gróf miniszterelnök, a miniszterelnökség tisztikara nevében bárcziházi Bárczy István.